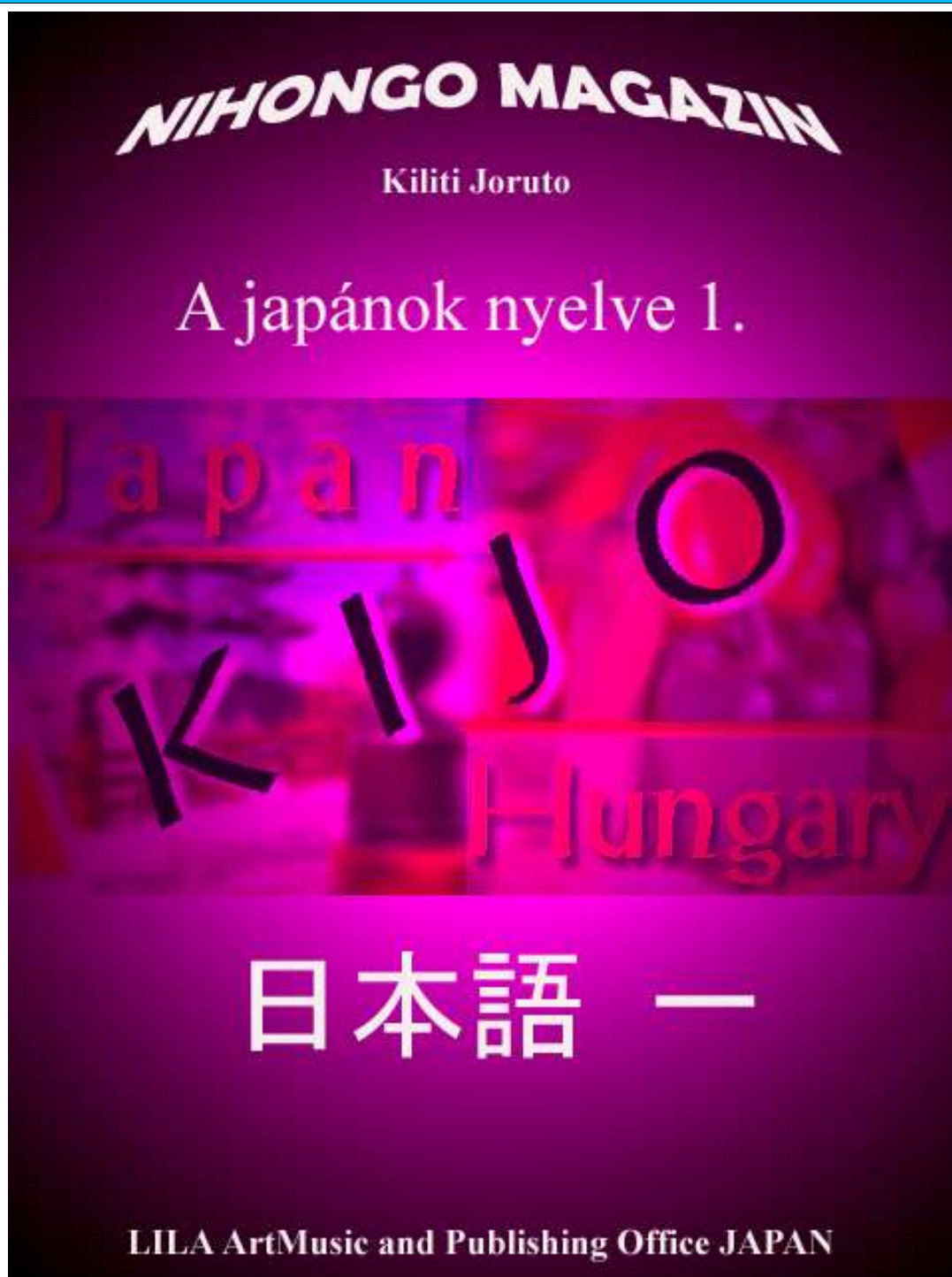

A japánok nyelve

NIHONGO MAGAZIN

A japán nyelvet tanulók kulturális magazinja

NIHONGO MAGAZIN 1.
LILA ArtMusic and Publishing Office JAPAN

A japánok nyelve

<p>NIHONGO MAGAZIN</p> <p>Internet E-Magazin</p> <p>Megrendelhető az Office LILA e-mail címén keresztül.</p> <p>officelila@m2.dion.ne.jp</p> <p>Előfizetési ára: Évi 1000 Ft</p> <p>CD (audió) melléklettel: Évi 1500 Ft</p> <p>Megjelenik havonta</p> <p>Felelős szerkesztő Kiliti Joruto</p> <p>Tartalom:</p> <p>A japán nyelvről és a magazinról</p> <p>Tanuljunk meg köszönni</p> <p>Köszönjük meg</p> <p>Szavak</p> <p>Mondatok</p> <p>Mondatalkotás</p> <p>Az élőbeszéd technikája</p> <p>Mond utánam</p> <p>E havi témánk</p> <p>Körbejárt szavak</p> <p>Körbejárt mondatok</p> <p>A magazin köszönete</p>	<p>Előszó</p> <p>A japán nyelv sok érdekességet tartogat az ember számára. Az érdekességek sokasága, egyben nehezíti is a tanulást. Ez viszont ne tartson vissza senkit se attól, hogy belefogjon.</p> <p>Immár 14 éve élek Japánban és máig sem merném azt állítani, hogy tudok japánul. Minél többet tanul meg az ember ebből a fura nyelvből, annál kevésbé hisz a saját tudásában. Az ismeretek tömege, ugyanis az ismeretlenek még nagyobb tömegét állítja az ember szeme elé. Így pedig minél többet ismer valaki ebből a nyelvből, annál inkább rádöbben arra, hogy hú, de kevés ez még.</p> <p>Gyakran találkozom olyanokkal, akik 1-2 évnyi Japánban való tartózkodásuk után, mondhatni fennhangon hirdetik, vagy jobban mondva állítják magukról, hogy ők megtanultak japánul, vagyis hát tudnak immár japánul. Előfordul, hogy hozzábiggyesztek ehhez persze, hogy „alapfok”, és egyebek. De mindenképpen azzal kérkednek, hogy a japán nyelvhez már nem is hülyék.</p> <p>Ezzel szemben én csak azt tudom mondani, hogy számomra 14 év sem volt elegendő hozzá, és az eddigi ismeretek inkább azt sugallják, hogy amit még nem tudok ebből a nyelvből, az sokkal több. Újabb 14 évet kell hát Japánban élnem ahhoz, hogy határozottabb érzéseim alakuljanak ki a nyelvvel kapcsolatban.</p> <p style="text-align: right;">Kiliti Joruto</p>
---	---

A Japán nyelvről és a magazincról

Mivel ezzel a magazinnal a japán nyelvvel ismerkedőket, tehát a kezdő nyelvtanulókat kívánjuk a könnyed létezés peremére vinni, igyekszünk elkerülni minden bonyolult, avagy nehezen tanulható dolgot. Magyarán, a létező legegyszerűbb tanulási módot vetjük be, mellyel még azok is könnyedén boldogulnak, akik rendkívül rossz nyelvérzéssel kell leéljék az életüket. Ettől egyszerűbben már nem is lehet. Az egyszerűség lényege, hogy a hagyományos nyelvkönyvek komolyságát és írásanyagát teljesen mellőzzük, ami által nem bonyolódunk bele a japán írásjelek nehezen, avagy megtanulhatatlan rengetegébe. Japánul írni és olvasni bizony csak komoly tanulmányok és egy évtizednyi, sűrűn adagolt oktatással lehetséges. (Talán.) Ennek a magazinnak pedig nem célja, hogy az egyetemi tanulmányaikat a japán nyelvet teljes körben és mélyen behatóan tanulmányozókat segítse. Viszont annál inkább célja, hogy a japán nyelv iránt érdeklődőket laza egyszerűséggel vezesse be a nyelv érdekességeibe, és annak megtanulását is éppen olyan egyszerű lazasággal legyen képes elsajátítani, még a hatvan éves házvezetőnéi is. E magazin azoknak készül hát, akik a nehéz és gyötrelmesen hosszú, görnyedt tanuláshoz nem sok kedvet éreznek, hiszen nem a munkájuk és nem is az egyetemi oktatás követeli meg, hogy a nyelvvel foglalkozzanak. Egyszerűen csak szeretnének ismerni ebből a nyelvből valamit, az egyszerűbb mondatokat és kifejezéseket, amik jól jönnek egy japán ismerőssel való élő beszélgetéshez, és amik igencsak hasznosak lehetnek egy Japánbeli császáláshoz is. Szóval olyan nyelvismeretet ad a Nihongo Magazin, mely ismeretért nem kell senkinek sem összetörnie magát ahhoz, hogy elsajátíthassa. Hogy ez mennyire igaz, mindenki érezheti magán, amikor a magazin utolsó oldaláig ér, és ezzel be is fejezte a magazin olvasását. Mindenki tapasztalni fogja azt a ledöbbséget, amely már egy magazin egyszeri elolvasása során is páratlanul sok japán nyelv ismerethez jutnak.

Annak ellenére is, hogy ugye nem mindenki olvassa ezt komolyan, kőkemény tanulási szándékkal. De ha egyszer már el lett olvasva, akkor érdekes módon a megint megtanultam valamit a japán nyelvből érzéssel teheti félre a magazint. Ugyanis menthetetlenül, ha akarja valaki, ha nem, az oktatóanyag főrészei be is vésődnek az agyba. Persze azt senki se garantálja, hogy örök életre. Tehát nem árt ismételni sem.

Szívesen várjuk az olvasók, kérdéseit is, melyet a magazin hasábjain válaszolunk meg.

Mivel alaphelyzetben a kommunikációs készség fejlesztését helyeztük előtérbe, amelyet úgy képzelünk el, hogy japán emberrel kívánja ezt hasznosítani az olvasó, kerüljük a magyarosított írásmódot is. A beszédet amúgy is az audió melléklet által könnyen lehet elsajátítani, viszont aki levelet ír, vagy fonetikus betűk segítségével is kíván kommunikálni japán társával, annak bizony az alfabetikus írás során, azt az elfogadott módot lesz kénytelen használni, melyet egy japán társ is képes elolvasni, és megérteni. Tehát úgy kell tudni alfabetikusan is írni, ahogy a japánok is írnak, ha nem használhatják karakteres írásformáikat. Így csupán egy csöppnyi tanulás árán, a japán nehéz írásjelek ismerete nélkül is, írásban lehet kommunikálni bármely japán emberrel.

Megjegyzés:

Olyan emberrel nem találkozhatunk, aki a japán nyelvet el tudta volna sajátítani magas szinten, aképpen, hogy egyszerre tanulta a szavakat, a beszédet, és a japán írásjeleket, vagyis írást és olvasást is. Ez biz olyan nyelv, melyet ha ilyen módon tanul valaki, az örök életére fog szólni, amit soha sem fejezhet be, tudhat kellőképpen. Miközben magyar embernek japánul beszélni nem is olyan nehéz! Tehát először beszélni kellene megtanulni, csak aztán foglalkozni egyre többet a bonyolult írásjelekkel.

Tanuljunk meg köszönni

<i>Köszönések</i>	<i>Magyar jelentések</i>	<i>Magyar ejtés</i>
Ohayougozaimasu	Jó reggelt	Ohajógozajmász
Konnichiwa	Jó napot	Konnicsiwá
Konbanwa	Jó estét	Konbánwá
Sayounara	Viszontlátásra	Szajónará

Ohayouogozaimasu – Az „o” után álló „u” hosszúvá teszi a magánhangzó ejtését.

Ohayógozaimasu.

Ohayougozaimasu – A szóvégi „u” hangot nem ejtjük ki, avagy elnyeljük.

Ohayógozaimasz

Ohayougozaiamasu – Az „a” után álló „i” j-ként ejtődik ki.

Ohayógozajmasz

Ohayougozaimasu – Az „y” mindig „j”-nek ejtendő.

Ohajogozaimasu

Az ohayougozaimasu-nak létezik egy rövidebb formája is, melyet barátok, illetve alacsonyabb rangban lévőkkel szemben lehet alkalmazni. Kollégák, munkatársak szintén így köszönnek.

Ohayo

(CDtrack1)

Konnichiwa – A „ch” mindig „cs”-nek ejtendő.

Konnichiwa – Valójában, ha a japán írást vesszük alapul, akkor „Konnichiha” -ként illik írni.

Japán emberrel való írásos kommunikáció során a japánok nem mindig veszik figyelembe az ejtés szerinti módot, ezért a „hiragana”, vagyis japánírásban alkalmazottan is gyakran annak megfelelően fejezik ki magukat. A helyes ejtés szükségessége miatt, azonban a „Konnichiwa” írásmód lehet az egyetlen helyes megoldás. Ugyanis Konnichiwa, avagy konnichiha írás, mindenkor a Konnicsivá ejtéshez vezet. Vagyis a „ha”-t is „wa”-nak kell ejteni ebben a szóban.

(Cdtrack2)

Konbanwa – Mivel ez magyar használatban semmi gondot nem jelenthet, ahogy írva van, úgy egyből lehet is ejteni. Konbánwá.

Amit mellékesen meglehet jegyezni, hogy a japán nyelvben az „a” betűt kissé „á”-san kell ejteni.

(Cdtrack3)

Sayounara – Az „s” betűt mindig „sz”-nek kell ejteni. „Szajónará”

(Cdtrack4)

Cdtrack 5 – Köszönések ejtésgyakorlása.

A japánok nyelve

Köszönjük meg

<i>Japán kifejezés</i>	<i>Magyar jelentés</i>	<i>Magyar ejtés</i>
Arigato	Köszönöm	Árigáto
Arigatogozaimasu	Köszönöm szépen	Árigátogozájmasz
Doumo arigatogozaimasu	Nagyon szépen köszönöm	Dómo árigátogozájmasz
Taihen arigatai	Nagyon megköszönném	Tájhen árigátáj

Gyakran elő fog fordulni a magazin által adott tananyagokban, hogy nem tartjuk fontosnak az esetlegesen előforduló hosszú magánhangzó kifejezésre juttatását. Ilyenkor a szokásos „u” hangot, mely hosszúvá teszi az előtte álló magánhangzót kihagyjuk az írás megjelölésből, amikor az ejtésben nem feltétlen jelenik az meg fontos szerepben.

Ezzel is itt-ott egyszerűsítünk a dolgokon.

Arigato – Barátok, Kollégák, munkatársak között elegendő e rövid forma.
(Cdtrack6)

Arigatogozaimasu – Ez az általában, tehát minden körülmények között helytálló köszönet kifejezés, legyen az társadalmi rangban, vagy korban, felül, avagy alul.
(Cdtrack7)

Doumo arigatogozaimasu – Ezt leginkább akkor szokás használni, amikor ajándékot kapunk, vagy amikor szívességet tesznek nekünk.
Természetesen ettől függetlenül használható bármely más helyzetben is.
(Cdtrack8)

Taihen arigatai – Ez egy még meg nem történt szívességkérés előre való megköszönése.
(Cdtrack9)

Cdtrack 10 – Köszönetek ejtésgyakorlása

A japánok nyelve

Szavak

<i>Japán szavak</i>	<i>Magyar jelentések</i>	<i>Magyar ejtésben</i>
hai	igen	háj
ie	nem	íje
watashi	én	wátási
anata	te	ánátá
anohito	ő (amaz)	ánohito
ichi	egy	icsi
ni	kettő	nyi
san	három	szán
shi	négy	si
go	öt	go
shiro	fehér	siro
kuro	fekete	kuro
ao	kék	áo
midori	zöld	midori
te	kéz	te
ashi	láb	ási
atama	fej	átámá
oshiri	fenék	osiri
isogashii	serény	iszogásij

(Cdtarck 11)

Cdtarck 12 – Szavak ejtésgyakorlása

A japánok nyelve

Mondatok

<i>Japán mondatok</i>	<i>Magyar jelentések</i>	<i>Magyar kiejtés</i>
Ohayougozaimasu.	Jó reggelt.	Ohájógozajmász.
Ogenki desu ka.	Hogy van az egészsége? Hogy vagy?	Ogenki desz ká?
Arigato.	Köszönöm.	Árigáto.
Genki desu.	Egészséges vagyok. Jól.	Genki desz.
Anata dare desu ka.	Te ki vagy?	Ánátá dáre desz ká?
Watashi Aniko desu.	Én Aniko vagyok.	Wátási Aniko desz.
Shiro kuma.	Fehér medve. (Jegesmedve)	Siro kumá.
Ao shingo.	Kék lámpa.	Áo singo
Atama itai.	Fáj a fejem.	Átámá itáj.
Anohito dare desu ka.	Az az ember kicsoda? Ő ki?	Ánohito dáre desz ká.
Kuro te.	Fekete kéz.	Kuro te.
Kitanai ashi.	Koszorú láb.	Kitánáj ási.
Sore wa shiranai.	Azt én nem tudom.	Szore wá siránáj.
Anata mo shiranai desu ka.	Te se tudod?	Ánátá mo siránáj desz ká?
Anata kirei.	Te szép vagy.	Ánátá kirej.
Watashi minikui.	Én ronda vagyok.	Wátási minyikui.
San mae hoshii.	Három darab kell.	Szán máj hosij.
Kuruma ni dai.	Kettő autó.	Kurumá nyi dáj.
Densha wa osoi.	A vonat lassú.	Densá wá oszój.

(Cdtarck12)

Cdtarck 13 – Mondatok ejtésgyakorlása.

Mondatalkotás

Ehhez a részhez nem kell semmi újat tanulni. A meglévő szavakat vegyük elő.

Az új ebben inkább az lesz, hogy megtanuljuk szépen a már ismert szavainkkal tudjunk is boldogulni. Kevés szóval is, ledöbbsentő társalgásra lehetünk képesek. Mindössze néhány elemi szabályt kell hozzá elfogadni és elsajátítani.

Nem kell szégyellni, ha kezdeti próbálkozások nem sikerülnek szépre, nyelvtanilag kerek kifejezésekre. Az érthetőségre való igyekvést kell célnak tekinteni. Szavaink a gyönyörű nyelvi használat nélkül is érthető mondatokká válnak, amik még így sem hibásak. Pusztán lehetne szebben is. De ezt majd később, amikor több szót, és több nyelvhasználati szabályt, illetve lehetőséget ismerünk már.

Lássuk:

hai, shiro, te, watashi
Hai. Watashi no te wa shiroi.
Hai. Watashi no te wa shiroi desu.
Watashi no te wa shiroi desu ka.
Hai. Shiroi desu.
Igen. Az én kezem fehér.
Az én kezem fehér?
Igen. Fehér.

Ugye mennyire nem lehetetlen mindössze négy szó ismeretében is kerek beszélgetést folytatni? Alaphelyzetben ehhez csupán a „wa” „desu” „ka” és a birtokosjelző „no” szócskák használatának módját kell valamelyest megérteni.

A „wa” nem más, mint a magyarban használt „a” „az” névelők.

A „desu” egyszerű partikula, melynek szerepe széppé, egészségessé tenni a mondatot. Mindig a mondat végén szerepel.

A „ka” szerepe, hogy a mondatot kérdéssé tegye. Mindig a mondat végén áll. És mivel a japán nyelvben külön szócska szolgál a kérdéssé alakítás menetéhez, szükségtelenné válik a „?”-jel használata. Tekintsük a mondat végén álló „ka” hangot „?” jelnek.

Ennek ismeretében bármikor képesek leszünk szavainkat, és mondatainkat kérdéssé alakítani.

Shiro – Shiroi ka. Watashi. - Watashi ka. / Fehér. -Fehér? Én. -Én?/

A „no”, az előtte álló szót teszi birtokossá. Kéz – Kezem. -am, em, unk, ünk, ed, nak, nek, stb. (Cdtrack14)

Cdtrack 15 – Mondatalkotási példák és gyakorlatok.

Az élőbeszéd technikája

(Cdtrack16)

Az élőbeszédben legnehezebb nem a saját magunk kifejezése, hanem beszélő partnerünk értése. Meg lehet tanulni japánul nyelvkönyvből, de hogy annak mennyi haszna is volt, akkor fog igazán kiderülni, amikor japán barátunk előtt állunk, és bár mondhatni sok szót, kifejezést ismerünk, mégis éppen csak azt nem értjük, amit nekünk dűnnyögnek. De hiszen tanultunk már japánul, és mégsem értjük meg! Ezen nem kell elcsodálkozni, hiszen a nyelvkönyvek csupán alapot adhatnak, méghozzá rendszerint az általánosan elfogadott, tehát a szépnek nevezett nyelvhasználatból. Már pedig, ahogy a magyar ember sem beszél minden körülmények között a szótárban található szóhasználattal, vagyis szépen és helyesen, úgy naivság lenne hát azt képzelni, hogy a japán csupa szótári alakban mondja el terveit. Egy puszta szó, ugyanis több alakban is megjelenik, mint ahogy az eddigi leckékben is el lett bujtatva egy ilyen szó, (reméljük mindenki rá talál, külön arra ujjal mutogatás nélkül is) és mivel ez a szó kissé eltér a tankönyvben tanultaktól, hajlamosak vagyunk azt más szónak, más kifejezésnek értékelni, vagy hinni. Ilyenkor szoktak egyesek felsikítani, hogy ők nem így, hanem úgy tanulták. A szó eközben gyakorlatilag semmit sem változott, csak másképpen mondták ki „ugyanazt”. Ilyenkor aztán nincs az a lelkes nyelvtanuló, aki megértene japán társát, és jobb esetben is csodálkozni fog.

Nézzünk egy olyan példát, amit még nem érthetünk meg, hiszen a leckénkben nem szerepel, viszont a mondat itt-ott tartalmazza az általunk már igenis (fenti leckék valamelyike) ismert szavakat. Meg kell tanulni, illetve gyakorolni kell, az általunk már ismert szótári, vagy egyéb szavakat áramütésként kiszűrni a beszélgetőtársunk szájából. És egy percig sem elmélkedni azon, hogy mennyi ismeretlen szó van abban, majd minduntalan rácsodálkozni vajon azok mit is jelenthetnek? Ugyanis a japán mondatalkotás eléggé logikus, szabályos rend uralkodik bennük, még akkor is, ha puszta nénikét kell kihallgatnunk. Ennek a rendnek a megismerése, illetve megtanulása, a kieső, tehát ismeretlennek hallatszó szavakat is logikussá, vagyis ismertté alakítják, avagy ennek érzését megadják. Hiszen nyilván a „no” valakinek a valamijét akarja kifejezni, a „desu” pedig nem jelent úgy önmagában semmit sem, de éreztetni képes, társunk beszédstílusát, és így tovább.

Lássuk a példamondatot:

Boku no te wa sugoku kuroi desu ga, honto wa shiroi desu yo.

Kimi no te wa shiroi, atama ni aru kaminoke wa kuroi desu.

Mondhatnánk, hogy ezeknek a mondatoknak a felét sem értjük. Ami persze nem igaz, hiszen nem kell „watashi”-t mondjon valaki ahhoz, hogy észrevegyük most magáról beszél, vagy nem kell mindig „anata” kifejezést használnon, könnyű felfogni, hogy rólunk esik szó. - A „no” ugyanis jelzésértékű..., szinte hivalkodik, hogy „én”, vagy „te”, esetleg „valaki” vagy „valami”.

A sugoku szót sem tanultuk, de mivel ezzel nem tudunk mit kezdeni, hamar el kell felejteni, mint ha nem is létezne, különben ha megakad rajta a figyelem, az utánalevőktől is elesünk. A „wa” ugyanis szintén előjelzés arra, hogy egy gondolat bevezetése kezdődik, vagyis nem éppen az első szón lesz a lényeg. Vagyis eddig megértettük, az alábbi szavakat „te” „kuroi”. Mivel a mondatban a „wa” kétszer szerepel, és tudjuk róla, hogy új gondolat bevezetője, a „shiroi” szót máris kitudjuk magunknak emelni, ami nyilván nem az eddigi mondatrész egyenes folytatása (akkor nem jelenne meg a „wa”), hanem az eddigiek egy merőben, vagy kissé eltérő mondatvég született.

Logikailag a rengeteg ismeretlen szó közepette is megértettük, hogy az illető -saját kezéről beszél, amit először feketének nevezett, majd a végén mégis fehérnek mondta. Válaszunk máris csattanhat.

Mond utánam (Cdtrack 17)

aiueo

uoiua

auoie

oeaiu

hai

iee

Hai. Watashi desu.

Ohayougozaimasu

Konnichiwa

Konbanwa

Anata dare desu ka

Watashi shiro kuma desu.

Anohito shiro kuma desu ka.

Iie. Anohito Midori desu.

Watashi wa Aniko desu.

isogashii

Watashi isogashii.

Watashi wa isogashii desu.

Anata isogashii desu ka.

Anohito wa isogashii desu.

Atama itai.

Watashi no atama itai.

Atama itai ka.

kaminoke

Anata no kaminoke kirei.

Anohito no kaminoke wa kirei desu.

Watashi no ashi wa kirei desu ka.

Kuroi kuroma nidai.

Aoi densha.

Aoi densha wa nidai desu.

Minikui atama.
Anata no atama minikui.
Watashi no atama wa minikui desu.

Watashi no oshiri.
Anata no oshiri desu ka.
Iie. Anohito no oshiri desu.
Watashi no oshiri wa isogashii desu.
Anata no oshiri wa shiroi desu.

Genki desu ka.
Hai. Genki desu.

E havi témánk

Beszélgetési szokások	Mit szabad?
<p>Vigyázni kell kivel, hogyan beszélünk és milyen társalgási stílust veszünk fel. Bár a magyar nyelvben is létezik megkülönböztető beszédnorma, ami a tegezés és magázás éles elkülönülését adja a társalgók között, japánban ez ettől azért árnyaltabb, nem minden esetben jelent éles különbséget sem, vagyis sokkal többrétűbb. Nincsen magázás, és mégsem közvetlen. Az emberek a társadalmi rangjukra is rendkívül érzékenyek, így ha nem annak megfelelőn, az őket megillő társalgási formát kapják meg, csuda dolgokra lesznek képesek.</p> <p>Hogy ne érhesen bennünket semmi baj, mielőtt valakivel leállunk társalogni feltétlen tudjuk meg, milyen helyzetben van az illető. Tehát első kérdésünk ebből a célból lesz jobb indítanunk. Mikor megtudtuk, hogy az illető háziasszony, munkás, művész, vállalkozó, cégtulajdonos, professzor, avagy külügyminiszter, a társalgás menetébe már nem csúszhat be hiba.</p> <p>Egy háziasszonnyal, diákkal, alkalmazottal és hajóvezetővel beszélhetünk közvetlenül, mi több kötetlenül.</p> <p>Egy cégtulajdonossal és miniszterrel, viszont a közvetlenség minden lehetőségét el kell kerülnünk, ha szeretnénk még az illetőt viszontlátni az életünkben. Nagyon könnyű megsérteni egy gyártulajdonost, rendkívül szép és választékos szavainkkal is, ha az nem simul a ranghoz, beosztáshoz. Ilyenkor sokan nem értik, hogy mitől lett ilyen fura (ellenszenves) ez a japán, pedig -én nem mondtam semmi rosszat. Sajnos elég rossz, ha egy miniszterhez olyan szóhasználatot alkalmazunk, ami egy alkalmazotthoz illik jobban. A legszebb, és elővigyázatosabb beszélgetés alkalmazásával is nagyon könnyű egy japánt örök ellenségünké tenni. Ehhez csak az kell, hogy a művésznőt barátságosan vállon veregessük. És számunkra érthetetlen jelenetek indulnak el. Főleg, ha ez mellé olyan beszédstílust használunk, ahogy egy barátal is tennénk.</p>	<p>Tulajdonképpen semmit. A japán nyelv többnyire arról szól, hogy ezt se szabad, meg azt se. Aztán az ember sose tudja, hogy akkor most mi a jó, vagy helyes. Mindig induljunk ki abból, hogy amit teszünk, vagy mondunk, az valószínűleg helytelenül tesszük, vagy rosszul mondjuk.</p> <p>A japán írásnak is szigorú szabálya van. Nem mindegy melyik vonással kezdjük, az se mindegy merről indulva, mint ahogy sem, hogy melyik vég legyen a vastagabb. Ebbe bele lehet dilizni. Vagyis éppen ez az, amitől olyan piszok sokáig tart egy külföldinek (aki a szabad életformához van szokva) elsajátítani a japán írásjeleket. Nem mellékesen jegyzem meg azt, hogy miért nem mindegy ki hogyan rajzol le magának egy kockás házikót, azt rendszerint maguk a japánok sem tudják. Csak, mert nekik a körmükre vágtak, amikor a sorrenden, vagy szögön hibáztak. Viszont rájöttem, hogy egy külföldinek szabad a sorrenden való drasztikus változtatásokat bevezetni a saját írásában. Viszont, ha szabad akaratainkra van hagyva, vagyis keveset törődünk azzal, hogy a sorrend helyes-e, vagy sem, milyen érdekes a japán írásjelek máris beleférnek a fejünkbe.</p> <p>Japánban egy külföldinek szabad a boltban ujjal mutogatni, és szabad a meghajlást nem viszonzni. Gyakorlatilag nagyon sokat szabad, de akkor járunk jól, ha nem mindenáron akarunk szabadok lenni. Ettől függetlenül egyáltalán nem baj, ha egy külföldi úgy viselkedik, mint egy külföldi. Abból sokkal több baj szokott származni, amikor a külföldi széttöri magát, hogy hasonlítson a japánokhoz. Van bizonyos mérték, amit úgyis muszáj, ha egyszer japán partnerünk van a moziban, de azon a japánok is jót mulatnak, amikor egy külföldi kimonóban érzi jól magát, és térdelőülésben ül a kocsmában.</p>

Körbejárt szavak

A szavakat sokféleképpen lehet kiejteni, és a mondatnak megfelelően gyakran változtatja meg szerintünk értelmes formáját. A szavak tanulásakor ezért nagyon hatásos tud lenni, ha minden szót, annak előfordulási lehetőségeivel együtt gyakoroljuk be. Kb. sejtjük, hogy egy idegennek mi okozhat súlyos problémákat, amikor a magyar nyelvhez merészel hozzányúlni.

-Az én lábam, a te lábad, az ő lába, a mi lábunk...-és ezt lássuk be egyszerűen nem lehet megtanulni. A japán nyelvben ehhez képest egyszerű a dolgunk, hiszen nem a láb fog minduntalan „lábasodni”, hanem elég, ha a láb szó elé rakjuk, hogy kinek a lábáról van szó. Magyarul valahogy ilyen formában:

Én láb. Te láb. Ő láb. ...-és már tökéletesen egyenlő is azzal, amit mi a magyar nyelvben ettől bonyolultabban szerettük meg. Aztán, hogy ezt miért mégis olyan nehéz valakinek megjegyezni, akkor válik világossá, amikor az istenért sem hajlandó elfogadni, hogy Japánban nem a magyar nyelvi szokások dominálnak. Amikor mindenáron a tanult szót és annak formáit, magyarul is átakarja gondolni. Ugyanis ilyenkor örjítő gondok tudnak megzavarni az agyban. Hiszen a több személy lába, igazán helyesen, sehogy sem férhet be a magyar elméletbe. Helyesen ugyanis még inkább bolondnak látszik az egész.

Nézzük meg a lábunkat, ezúttal helyesen, de magyarul:

Én -nak láb. Vagyis Nekem láb. Te -ad láb. Vagyis Neked láb. Ő -a láb. Vagyis Őneki láb.

A közbe szúrt „no” toldalék, helyből eldönti, mi van az én lábammal, avagy hogy ez csak is az én lábam lehet, -de ez nem biztos. A japán szavakat magyar fejjel határozottan megtanulni csak abban az esetben válik egyszerűvé, ha szótári alakokat vésünk a fejünkbe. Egy önmagában álló szót, érdekes módon könnyű magyarul is átérteni. Ashi, egyenlő láb. Nincs ebben semmi nehéz. Megy ez.

Magyarul könnyed fordítást végezhetünk a mondatainkban.

A hajad szép. - Szép a hajad. A szemed szép. - Szép a szemed.

Eléggé nyugóssá válik a japán nyelv, ha a szavakat elmerik benne mozdítani. Persze megoldás itt is van, csak koránt sem oly egyszerű, mint ahogy azt magyar agybelisével képzelnénk.

A japánban sok fura szó található, ami sikítóan hasonlatosak a magyar szavakhoz. Összefüggést itt ne keressen senki, a rokonsággal hivalkodva. Ezek csak véletlen sikerültek így.

Mindenesetre jobb lesz vigyázni, amikor japán ember előtt beszélünk magyarul. Érdekes módon időnként ránk fogja kapni a tekintetét és vagy mosolyogni kezd, szégyellni kezdi magát, vagy roppantul ideges lesz. Mi meg csak bámulhatunk, hogy mi baja van már megint.

Ne mondjuk ki japán barátunk előtt, a „buta” szót, ha annak tekintetét éppen elkapjuk. Könnyen lehet, hogy magára fogja érteni, és akkor kész is a baj. Hosszan tartó magyarázkodásba kezdetünk, hogy az nem rá értettük, hanem magyarul a „buta”, tulajdonképpen „bakát” jelent, és ekkor mi kaphatjuk fel a fejünket, hogy a magyar harcosokat szidtuk le magunk előtt, amin a japán partnerünk -aha, már értem- fog válaszolni. Viszont addigra már mi nem fogjuk érteni, hogyan lehetne ezt megmagyarázni. Hiszen ha magyarul mondjuk, akkor japánul hangzik rosszul, viszont, ha japánul akarjuk mondani, akkor annak magyar értelme is van, csak egymástól nagyon eltérő jelentéssel.

Körbejárt mondatok

A japán mondatszerkezetben mondhatni kissé ördögi. Vannak, akik a japán nyelvet, az ördög nyelvének nevezik. Van benne némi igazság. Ugyanis beszéd közben bármikor módosítani lehet a végeredményt, attól függően hogyan halványodik a hallgató arca. Egy mondat, amit talán egyszerű kérdésként kívánunk elejteni, a partner arci jelzéséhez mérten, akár szidalomná is változhat. Ha nem gondoljuk meg magunkat menet közben, akkor talán kérdés marad, de ha látható jele vannak, hogy a kérdés a partnernek nem tetsző lehet, a menekülésre mindig mód adódik. Ennek elsődleges oka, hogy a mondatszerkezete és annak végső értelme, vagyis a súlya, a mondat utolsó szavára helyezhető. Ez csak akarás kérdése. A magyar nyelvben is található ilyen beszúrt szócskák, amik a mondatot más értelemben világíthatják meg, miközben egyenes célzást és üzenetet is tartalmazhat közben, csak nem merjük azt úgy szembe mondani valakinek. Ilyenkor használjuk ugye a - „Ha” holnap nem jössz moziba, többet nem hívlak. Sajnos a magyar nyelv ilyen esetben ad esélyt az értelmi mondanivaló megváltoztatására, mert a „ha” szócska a mondat elejére kerül, vagyis már a mondanivalónk elején felhívja valamire a figyelmet, amit aztán, „ha” megbántunk, nincs vissza. A japán nyelv ettől egy fokkal rafináltabb, mert a „ha” „de” „ esetleg” „volna” ... -szóval a figyelemre való felhívás szócskái a mondat végére kerülnek. Így pedig a beszéd közben is mód adódik arra, hogy eredeti állításunkat más fényben világítsuk meg, és visszakozni lehessen.

De én nem tudom, hogy hol van! Magyarul, a mondat elején szereplő „de”, már egy fix állapotot tükröz, ami után nincs mód a változtatásra, az ellenkezés kifejezésének átalakítására. Addig a japán nyelv ezt így mondaná ki: Én, nem tudom, hogy hol van, de ... -és a „de” mindig hátra kerül, amikor megakarja az ember gondolni jól, hogy mit ejt ki a száján. Ez azért is érdekes tud lenni, mert a magyaros mondatelei „De”, éppen úgy használható a japán nyelvben is, amikor az ellenkezésünk egyértelmű, vagyis határozott akar lenni. Számunkra ez utóbbi az, amit egyszerűen vagyunk képesek elsajátítani, megegyezik a magyar gondolkozással. A furcsa a mondatvégi, mindent átalakítani, módosítani képes szavacska gyakori használata. Főleg akkor jelenik meg ez érdekesképpen, amikor rájövünk, hogy nem kell egy kérdést a magyarhoz hasonlóan, eleve kérdőhangon kezdeni, és kimondani. Nem a hang változik meg kérdésként jelezve, hanem monoton mondatot morzsolhatunk el a fogunk között, amit ha aztán úgy gondolunk, hogy ez állítás helyett, kérdésként jobban mutat, akkor ugyanolyan monoton morzsolgatással a „ka” szócskát dobhatjuk a mondat végére, amitől az határozott kérdéssé alakul nyomban.

Amikor egy mondatot nem értünk, ne szégyelljük bevallani. Gyakori viselkedés, hogy a külföldi akkor is igenként bólint, ha valójában halvány fogalma sincs, mit mondott a japán társa, és ez sok kellemetlenséget tud okozni. A japán ember sokféleképpen képes kifejezni egy mondatot, gondolatot. Nem nehéz hát megtalálni az értelem módját.

A japánok nyelve

A magazin köszönete

Köszönet a NIHONGO MAGAZIN megjelenését elősegítő és annak szerkesztésében résztvevőknek.

Hisashi Akiko

Aoshima Hiromi

Jou-kun

Atchan

és Hiroto-kun

Köszönet a magazin megrendelőinek, akik talán nem tudták mit vásároltak, de a japán nyelv iránti érdeklődésük nem hagyta magára a magazin sorsát, és belefogtak nem csak az olvasásba, de a nyelv egyszerű formában leadott tanulásába is.

Kívánjuk, hogy ritkán található, érdekes nyelvmagazinhoz sikerült jutniuk, és kérdéseiket, valamint megjegyzéseiket, mi több a nyelvvel kapcsolatos élményeiket is megírják nekünk.

A magazin PDF változatban készül, ami a továbbiakban, amennyiben lehetséges, egyenest a megrendelők postaládájába fog érkezni, és akkor értesülnek arról is, hol található, illetve tölthető le a hozzá tartozó hanganyag is. (wav és mp3 formában)

LILA ArtMusic and Publishing Office JAPAN
E-BOOK, E-MAGAZIN, E-CD

音楽プロデュース&リラ出版

OFFICE LILA
LILA ArtMusic and Publishing Office
JAPAN

257-0011神奈川県藤原市尾尻920-6
0463 (04) 1529

E-Book:
Karate, Kung Fu, Aikido, Bujutsu, Budo
Japan, Takeshima Jiro, Sugawara Tetsutaka,
Kiliti Joruto, Oshima Noriko, Lujian Xing

E-Magazin:
Nihongo Magazin, Japan Erotika

E-CD
Nihongo Magazin, Kijo Radio,
Merry X-Mas, Violin Works, ...

